

Kotikielen Seura on kahden vuoden välein palkinnut vuonna 1966 perustetusta *E. A. Saarimaan* rahastostaan nuoria lahjakkaita kirjoittajia. Tunnustus on annettu etevästä suomen kielen tutkimuksen, opetuksen tai huollon alalta julkaistusta kirjoituksesta, jonka laatija ei ole ennen kirjoituksensa ilmestymistä täyttänyt 30 vuotta. Ikäkriteerin täyttäviä ehdokkaita on aina ollut vähän. Ensimmäisellä kerralla palkintoa ei jaettu lainkaan. Vuonna 1970 löytyi jo yksi nuori kirjoittaja, maisteri *Fred Karlsson*. Siitä lähtien on palkittu yksi, joskus kaksikin kirjoittajaa.

Kun tänä vuonna ryhdyttiin haravoimaan ehdokkaita, paljastui että tilanne on ratkaisevasti muuttunut kahdessa vuodessa. Tieteellisen artikkelin kirjoittajia oli vähintään viisitoista; muita olisi ollut vielä enemmän. Valinta ei ollutkaan enää yksinkertaista. Oli luontevinta keskittää palkinnot Seuran oman julkaisun eli *Virittäjän* kirjoittajille, vaikka eri laitosten julkaisusarjoissakin oli ilmestynyt ansiokkaita tutkielmia. Tällä kertaa tunnustuksen sai neljä nuorta tutkijaa, joista kukin oli artikkelissaan edistänyt uutta luovalla tavalla Kotikielen Seuran perinteisiä alueita: sosiolingvistiikkaa ja variaationtutkimusta, kielen normittamisen kysymyksiä ja suomen ja sen lähisukukielten yhteyksiä. Onnittelut *Hanna Lappalaiselle, Anne Mäntyselle, Krista Ojutkankaalle ja Kristiina Ylikahrille!*

Olemme siis astuneet uuteen aikaan. Nuoria tutkijoita on paljon, ja he uskaltavat antaa kirjoituksensa tiedeyhteisön käyttöön. Tämä on tuskin satunnainen ilmiö. Se osoittaa muun muassa jatko-opiskelijoiden ohjauksen eri puolilla maata tehostuneen. Työllistämisvaroista nopeasti muutama vuosi sitten polkaistut tutkijakoulut ovat olleet keskeinen osa tätä kehitystä. Suunnitteilla olevalle kielten valtakunnalliselle tutkijakouluverkostolle voi vain toivoa onnistumista. Pienessä maassa voimat kannattaa aika pitkälle yhdistää. Se merkitsee parhaimmillaan uudenlaista joustavuutta, ryhmätyön iloa, lisää kontakteja, alueellista tasa-arvoa ja entistä dynaamisempaa opiskelija- ja tutkijayhteisöä.

Yksi Saarimaan rahaston tavoitteista on ollut antaa tunnustus paitsi hyvästä tutkimuksesta myös hyvästä kirjoittamisesta. Fennistit tosin kirjoittavat aika hyviä tekstejä verrattuna monien muiden alojen mongerrukseen. Mutta kuten *Virittäjän* kunnialukija *Klaus Mäkelä* pari vuotta sitten huomautti, meillä on toisaalta valtava määrä erikoisterminologiaa, joka tekee lukemisen raskaaksi. Kun tutkimuksen kohde on sama kuin tutkimuksen meta-kieli, näin tietysti käy. Mutta alkavatko tekstimme olla jo käsittämättömiä suomenkielisille lukijoille? Onko kirjoittaminenkaan silloin enää nautinto — niin kuin sen pitäisi olla?

Kymmenen vuotta sitten keväällä 1988 ilmestyi artikkelikokoelma *Isosuinen nainen*, joka tekijöilleen merkitsi yritystä opetella kirjoittamaan tieteellistä tekstiä ymmärrettävästi. Moni meistä kirjoittikin silloin ensimmäisen artikkelinsa. Vielä 1980-luvulla *Virittäjän* kirjoittajista vain 33 prosenttia oli naisia. Viime vuonna heitä oli lähes 64 prosenttia: olemme jo lähempänä naisten todellista osuutta alamme tutkijoista. Ehkä siksi Saarimaan palkinnon saajatkin sattuivat nyt kaikki olemaan naisia.

Tämän vuoden alusta *Virittäjällä* on uusi toimitussihteeri, *Annikka Varteva*, jonka toivomme lämpimästi tervetulleeksi lehteen. Samalla kiitämme monitaituri *Anne Mäntystä*, jonka nelivuotisella kaudella *Virittäjässä* tapahtui paljon hienoja, unohtumattomia asioita.

LEA LAITINEN